

CLUBBLAD 150 JAAR FANFARE NOS JUNGIT APOLLO

DE NOTENKRAKER

1864 Jubileummagazine 2014

NJA
FANFARE-ORKEST

150 JAAR

Digitale uitgaven van de Notenkraaker * redactie: Leo van Lieshout

NJA
FANFARE-ORKEST

150 JAAR

In de laatste jaren voor de oorlog ging het weer niet al te best met de financiën. "Veel donateurs werden gedwongen hun bijdragen te staken of te verminderen vanwege de slechte tijdsomstandigheden". Ook met de herbergiers ging het slecht. Men besloot daarom maar weer eens een loterij te houden. Zo'n loterij had al eens eerder uitkomst gebracht. We grijpen daarvoor even terug naar het jaar 1886. Om het tekort na de bouw van de kiosk weg te werken had men een loterij gepland. De burgemeester liet echter weten dat hij geen toestemming kon geven voor een loterij die het bedrag van f. 100 te boven ging, hiervoor moest men bij Z.M.de Koning zijn. Geen

Bevrijding 1945

nood: Sire geeft met verschuldigden eerbied te kennen het Harmo-niegezelschap "Nos Jungit Apollo" gevestigd te St.Oedenrode, bij Uwer Majesteits besluit d. d. 28 Augustus 1879 als rechtspersoon erkend, dat, aangezien voornoemd gezelschap door het bouwen eener muziektent op het marktplein dezer gemeente, en den noodzakelijken aankoop van nieuwe muziekinstrumenten uitgaven te doen heeft, waarvoor de gewone middelen ontoereikend zijn, in zijn vergadering van 9 april j.l., door verschillende particulieren daartoe aangemoedigd, behoudens Uwer Majesteits goedkeuring, besloten heeft, eene verloting te doen plaatshebben, waarvoor de prijzen door belangstellenden zullen worden bijeengebracht, dat het gezelschap het aantal uit te geven loten, zoveel doenlijk zal evenredigen aan de waarde der prijzen, welke waarde vermoedelijk de som van f. 250, - zal bedragen. - Zoo is het dat germeld gezelschap Uwe Majesteit zeer eerbiedig verzoekt, daartoe de vereischte machtiging te willen verleenen. Hetwelk met allen eerbied is doende - Het harmoniegezelschap Nos jungit Apollo.

- 3 Mei 1886.

Op 7 juli geeft de minister toestemming voor de loterij. De prijzen worden geschat en aan de burgemeester voorgelegd ter goedkeuring. Dan pas kan men het aantal loten bepalen. Het worden er p. m. 2700. De trekking was toen nog wat ingewikkeld. De president had uitgerekend, dat als men ieder minuut 4 loten zou kunnen trekken men er dan precies 12 uur voor nodig had, en als men dus 's morgens om 9 uur begon, zou men 's avonds om 9 uur klaar zijn. Het bracht in ieder geval voldoende geld op om voorlopig uit de zorgen te zijn. Over de uitkomst van de loterij uit 1936 of '37 horen

we niets meer. Na 1937 zwijgen de boeken en niet lang daarna - in 1941 - ook de harmonie. Zij zal zichzelf het zwijgen opleggen. Het was geen tijd meer voor opluistering van feesten, nu andere fanfares klonken en liederen gezongen werden als Erica en Wir fahren.

JUBILEA.

Feest vieren zat de fanfare in het bloed. Hoe kon dit ook anders; als je opluistering van feesten in je program hebt staan, wil je zelf ook wel eens de bloemetjes buiten zetten en het moet gezegd worden dat ze dit met verve deden. Zo was er ieder jaar feest op de verjaardag van de harmonie.

Alles wat in de bijzondere kas terecht gekomen was aan contributies en boeten werd dan opgemaakt. Men noemde dit de Teerdag. In het begin deed men dit erg sober met worstbroodjes en bier. Op 9 november 1870 lezen we b. v.: Verjaring der harmonie - haar zevenjarig bestaan luisterlijk gevierd, vooral nu

volgens de leer der Kerk (toespeling op de preek van die morgen) zij voortaan onderscheid kan maken uit goed en kwaad, uit valsch en zuiver blazen, uit goed en slecht bier. 's Morgens ieder twee glaasjes bitter, 's middags wandeling naar Nijnsel waar Jan van Hirtum voor het eerst op de nieuwe trom slaat en het gezelschap regaleert. Daarna via een aantal cafe's naar P. van Homberg, waar de worstbroodjes gereed stonden en we ons perfect geamuseerd hebben, vooral toen onzen goeden vriend J. van Hirtum wijn uit de liter gaf. Het feest was blijkbaar zo goed geslaagd dat de beschermheer hen uitnodigde voor een tractatie: 25 november 1870: Grote punchpartij bij onzen beschermheer. Er werd hartelijk getoast en men hield toespraken onder het drinken van 162 glazen punch.

Op de vergadering van 25 oktober 1877 besprak men de komende teerdag met worstbroodjes en bier. De beschermheer merkte

Feestwijzer bij het 25-jarig bestaan.

Feestwijzer bij het 50-jarig bestaan.

daarbij op dat dit een gewoonte ging worden en stelde daarom voor een souper te houden. Men moest om drie uur present zijn op een boete van 10 cent. Daarna een uitstapje naar Ant. Lathouwers en daar een paar potjes bier drinken – in het huiswaarts gaan een potje bij de :Kinderen Verheyden en dan naar de kinderen Clerx om de avond in gepaste vrolijkheid door te brengen met souper. Men zou een vismaal houden en mocht er niet voldoende paling zijn dan zal het met worstebroodjes aangevuld worden. De beschermheer zal zelf zorgen voor het inleggen van de paling. Een geliefd gerecht werd in de komende jaren Kalfskop.

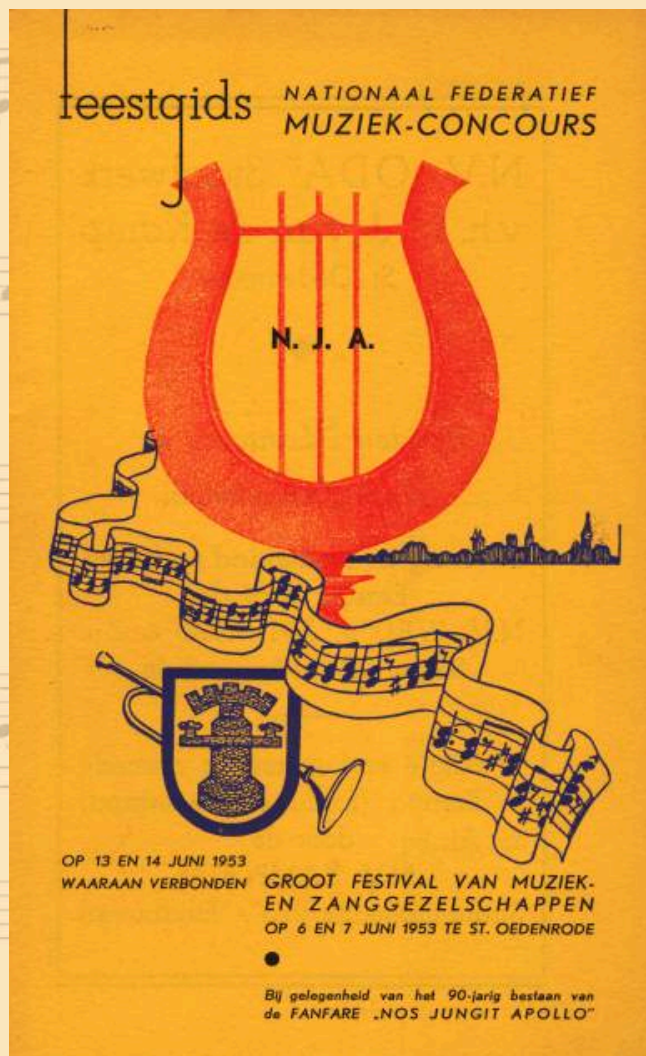
In 1880 stond de kas er zo slecht bij dat men voor dat jaar weer moest teruggrijpen op het oude recept, worstebroodjes met bier. Ook het cafébezoek werd wat ingeperkt. De presi-

dent zou een rondje geven bij J. Smits, de beschermheer bij "de slappe" (café Kolkzicht) en verder zullen ze alleen maar aanleggen bij de Verwe en smid Verheyden. - We vragen ons af hoeveel cafe's ze wel in de goede tijd bezochten.

Kleinere jubilea, zoals het 10-, 12 1/2- en 20-jarig bestaan werden bijzonder herdacht, maar het klapstuk werd wel het 25 jarig bestaan. Men heeft hierover een apart notulenboek gemaakt, maar dit is blijkbaar verloren geraakt. De secretaris notuleerde het echter ook in het kort in zijn gewone notulenboek, onder het jaar 1890. Hij begint met de volgende ontboezeming: "Weder is een jaar verzwolgen in den eeuwigen oceaan des tijds, een jaar dat voor Nos Jungit Apollo het meest betekenisvolle is geweest sedert het bestaan van het gezelschap".

Feestgids bij het 75-jarig bestaan.

Feestgids bij gelegenheid van het 90-jarig bestaan.

In het kort volgt dan een overzicht van de voornaamste gebeurtenissen van het jaar "zoo rijk een aangename - doch ook treurige - herinneringen".

De voorbereidingen startten in februari toen alle ingezetenen van St. Oedenrode uitgenodigd werden tot het bijwonen van een vergadering om de viering van het 25-jarig bestaan te bespreken. Op die drukbezochte vergadering werd een feestcommissie gekozen waarvan burgemeester Schindler erevoorzitter werd. President werd de schoolmeester W. van Haeren en tot leden werden benoemd: J. van der Hagen en H. Clerx, president en commissaris van de fanfare, verder: F. H. van den Brink, P. J. Kluytmans, dokter J. Raupp, notaris de Rooij, J. Broekhoff en Jac. Swinkels. Het feest werd vastgesteld op 14 - 15 en 16 juli. Er zou een groot festival gehouden worden en niet minder dan 100 gezelschappen werden

uitgenodigd. Toen zich echter op 14 mei nog geen enkel gezelschap gemeld had, begon men zich zorgen te maken. Het viel mee, want kort daarop meldden zich 19 gezelschappen: "een cijfer dat hoog te noemen is als men in aanmerking neemt de weinig geschikte middelen van vervoer van en naar onze gemeente". Het programma vermeldde op de eerste dag een matinee musicale van N. J. A. met o. a. stukken als: Le Val d' Amour, Cavatine de l'opera. Paressina en Venisse la Belle; terwijl na de middag een groot concert werd gegeven door de bekende harmonie van Valkenswaard: Uitspanning na Arbeid.

Op de tweede dag Festival; om half elf opstelling van de gezelschappen op de Lindendijk en vandaar optocht naar het feestterrein op de markt. Daar werd de erewijn aangeboden en hield W. van Haeren een indrukwekkende

Muziekfeesten bij het 95-jarig bestaan.

toespraak met zijn sonore stem. Daarna uitvoering van de feestmarsch door de deelnemende gezelschappen, plm. 400 man. Hierna begonnen de uitvoeringen, ieder gezelschap 2 nummers, waartussen "opstijging van luchtfiguren". Tenslotte uitdeling der prijzen en afscheidslied met accompagnement.

Op de derde dag weer een matinee musicale en in de namiddag volksspelen zoals mastklimmen, boegsprietlopen, tonsteken, zaklopen enz. alles met muzikale begeleiding van de jubilerende fanfare. "Begunstigd door uitstekend weder zag men reeds in den vroegen morgen van 15 juli eene bedrijvigheid en eene drukte in het met vlaggen en groen versierde St. Oedenrode - tot welke pracht onze eeuwenoude linden ook het hunne bijdroegen -, eene drukte die men tevergeefs" zou zoeken in de aantekeningen der geschiedrollen onzer gemeente. Niettegenstaande de beste genomen voorzorgsmaatregelen, was gebrek aan stalling voor paarden; pleinen en straten die in gewone tijden ongemerkt worden voorbijgegaan, zijn thans opgepropt van rijtuigen van allerlei aard. Van alle zijden komen de muziekgezelschappen, als zoo vele welkome gasten op, en de aanhoudende marschen der verschillende corporaties brengen Rooijenaren en vreemdelingen als in verrukking.... Alles verliep naar wens en we horen ergens: Vele gunstig bekende muzikanten, die reeds meermalen een soortgelijk festival bijwoonden, verklaarden oprecht geen feestvierend gezelschap ooit zo gelukkig gezien te hebben als Nos Jungit Apollo. Na afloop van de uitvoeringen, ongeveer 10 uur, gaf de koninklijke Harmonie Apollo's Lust nog eenige prachtige stukken ten gehoor, waarna men deze feestdag als afgelopen kan beschouwen, vooral als men weet dat juist ten 12 ure met de meeste gestrengheid politieeur werd gehouden. Het is en blijft nog altijd een raadsel wat hiertoe wel aanleiding heeft kunnen geven.

Op dinsdag 16 juli zag men nog op en om het

feestterrein zoo van vreemdelingen als inwoners eene menigte rondwandelen. Deze morgen was vol van zalige herinneringen aan den vorigen dag.

Het verslag sluit: Welaan dan, de handen ineengeslagen tergen wij de kunst en tarten wij onze naburige zusterverenigingen op het gebied der muziek, opdat wij bij voorkomende gelegenheid, evenals in 1888 te Tilburg, het strijdperk met roem en lauweren beladen kunnen verlaten.

Latere jubilea werden - behoudens enige wijzigingen - steeds weer gevierd naar het voorbeeld van dit eerste 25-jarig jubileum. Op de duur is de muzikale kwaliteit van de festivals aanmerkelijk verbeterd, maar nooit heeft men het enthousiasme, de sfeer en romantiek van dit eerste feest kunnen evenaren. Het 50-jarig bestaan werd in twee dagen afgewerkt, zondag en maandag, 12 en 13 juli 1914. Er namen 14 gezelschappen aan het festival deel. We plukken slechts enkele stijlbloempjes uit de Dommel en Aabode:

Het was weer een prachtige dag. Lampions en vlaggen prijken aan alle zijden van het marktplein, guirlandes slingerden om de fraaie kiosk....Steeds meer volk vulde de straten en de trams voerden telkens volle wagens belangstellenden aan. Naar veler getuigenis is het in Rooij nog nooit zoo druk geweest....Er was geen plaats voor ruwheid, ongemanierdheid. De muziek werkte ook hier veredelend op 's menschen hart en gemoed. - St. Oedenrode was weer eens het oude Rooij: opgewekt, vroolijk en gastvrij. Mogen er meer zulke feesten gegeven worden.

Het 75-jarig bestaan werd gevierd op 14, 18 en 21 mei. Men had toen blijkbaar al geen tijd meer voor drie dagen feest achtereen. Aan het festival werd door 39 corpsen deelgenomen. De moderne tijd kondigde zich hier al aan, want men had tijdens de uitvoeringen op de kiosk veel last van het hinderlijke aanzetten van motoren en de afschuwelijke geluiden van

horns en claxons. Zo was er o. a. een motorrijder die vlak bij de kiosk zijn motor aanzette, juist toen de fantasie Tanhauser ingezet was, zoodat de dirigent verplicht was af te kloppen. Hij maakte daarop zijn beklag bij de politie, maar deze zei daar niets tegen te kunnen doen, omdat opzet niet te bewijzen was. "Waarom blijven dergelijke individuen, als zij toch niet voor muziek gevoelen, niet van de muziekuivoering weg, nu zijn ze een ergeris en voor de muzikanten en voor toe behoorders. (Dommel- en Aa- Bode).

Het sluitingsconcert werd gegeven in een propvolle muziekhall die 1000 aanhoorders kon bevatten. Jammer dat het zoo rumoerig was in de zaal vanwege de Kermesse die mede op het feestterrein was, en de bezoekers nogal in feeststemming waren.

Wie mocht menen dat dit de enige jubilea zijn

die Nos Jungit Apollo luisterijk vierde, onderschat het gezelschap in hoge mate. Bijna iedere 5 jaar was het weer zover en een kniesoor die hen dat niet zou gunnen.

GROEI NAAR VOLWASSENHEID.

Over de laatste periode van de geschiedenis der fanfare kunnen we kort zijn. Het meeste ligt allen nog vers in het geheugen en we volstaan dan ook met het aanstippen van slechts enkele punten.

Het jaar 1945 werd een keerpunt in de geschiedenis. Eerst nog aarzelend, maar dan in steeds sneller tempo diende zich een vernieuwing aan waarvan we de afloop nog steeds niet kennen. Ook de fanfare maakte een dergelijke ontwikkeling mee. Op 4 mei 1945 werden de slapende leden bijeen geroepen op een vergadering die de harmonie weer ten leven moest roepen. Nog tijdens deze vergadering kwam de burgemeester binnen met het bericht dat het duitse leger gecapituleerd had. Graag was men meteen de straat opgegaan voor een muzikale optocht, maar dit bleek nog niet mogelijk. Daags daarna werd duchtig gerepeteerd en op zondag 6 mei kon men zijn vreugde kwijt. Niets wees er op dat de herrezen "dorpsmuziek" een illustere toekomst te wachten stond. Er lijkt aanvankelijk niet veel veranderd. Na de eerste geestdriftige jaren wordt er weer bij tijd en wijle gespijbeld door de leden, donateurs zijn weer zeer gezochte en geziene gasten, er wordt geruzied en indien nodig worden evenals vroeger de reglementen streng toegepast, ongeacht verdiensten of bekwaamheid, en men heeft nog steeds graag op zijn tijd een potje bier. Men geeft weer tal van serenades, concerten, rondwandelingen door het dorp, en feesten krijgen weer een harmonieuze klank. Eén plechtigheid is nieuw, de jaarlijkse dodenherdenking. Enige punten die wij uit al deze activiteiten naar voren halen zijn: de serenades aan uit ballingschap terugkerende dorpsgenoten; het inhalen van de

ST. OEDENRODE
FANFARE „NOS JUNGIT APOLLO“

PARK „HENKENSCHAGE“

GROTE

Muziekfeesten

Deelnemers ongeveer 40 verenigingen met totaal ruim 2000 leden, waarvan de beste corpees des lande.

Zaterdag 6 Juni 1953 FESTIVAL
8 uur avond-concert door fanfare „St. Lambertus“, Gemonde

Zondag 7 Juni 1953 FESTIVAL
7 uur avond-concert door harmonie „Musis Sacrum“, Eindhoven
Entree f 0.75

Zaterdag 13 Juni '53 FEDERATIEF-CONCOURS
8 uur avond-concert door de Philips Harmonie, Eindhoven
Entree f 0.75

Zondag 14 Juni '53 FEDERATIEF-CONCOURS
8 uur groot sluitings-concert door de Koninklijke Harmonie „Excelsior“ te Wormerveer met medewerking van de Zaanse Operette-vereniging. Entree f 1.00

ENTRÉE gedurende de concoursdagen op 13 en 14 Juni 1953, vanaf 2 tot 7 uur n.m. 75 ct. per persoon, Kinderen beneden 16 jaar 25 ct.

Rijwieltalling nabij 't terrein. **DANCING PAASHUIS.** Autobussen op de Markt.
Bouk „Van Oostland Zaanse“ St. Oedenrode **TOEGANG KERMIS-TERREIN F 0.10**

Damianen op zijn ouderwets op boerenwagens, vanaf de Hogevoonder via de markt naar de Heikant; een eerste St. Nicolaas-optocht in stromende regen, waarbij het heilig man na zijn ontvangst op het gemeentehuis tevergeefs zoekt naar de verdwenen harmonie en zijn tocht voortzet, slechts gevolgd door een paar kinderen. Op meer dan ouderwetse manier werd gefeest toen in 1952 Bertje en Leentje van Schijndel in het st. Paulusgasthuis hun 70-jarig huwelijksfeest vierden. Op deze "met gouden zonneplicht overgoten dag" waren al vroeg duizende mensen op de been. - Om kwart over vier was er een grote optocht door het gehele dorp, met het echtpaar in een auto. De fanfare, gekleed als boeren en boe-

rinnen met poffer en knipmuts - de schelleboomdragers in het zwart met hoge hoed -, had een daverend succes. Om half acht kwam de Strijpse harmonie de feestvreugde mee helpen verhogen. Na verschillende marsen door het dorp, waarbij diverse cafe' s niet overgeslagen werden, viel echter de geplande taptoe in duigen. De muzikanten hadden er eenvoudig geen tijd voor! . Ondertussen had de fanfare in 1951 weer een beschermheer gevonden, Adr. van de Kamp. Evenals vroeger werden ook nu de gevolgen hiervan spoedig merkbaar. Een tambourcorps werd in de kleren gestoken en in de lijst van concoursen - en dit was heel belangrijk - zien we vanaf dit jaar een opmerkelijke vooruit-

in Sint Oedenrode vóór de Mis begon

(Van onze speciale verslaggever.)

SINT OEDENRODE, 20 Febr. In de drullende regen draafden de ruiters van Sint Oedenrode door het dorp, Woensdagmorgen tegen negen uur. Ze draafden naar de Kerkstraat, naar het oude gasthuis en bij een blauw-gele ereboog staken zij de trompet. Twee oude mensen in hun klein huilke hebben dat gehoord. Zeventig jaren geleden werd er niet op de trompet geblazen toen zij naar de kerk liepen om daar elk een taf man en vrouw te nemen volgens het gebruik van onze Moeder de H. Kerk.

De harmonie van Sint Oedenrode ging geheel gecostumeerd in de stoet en werd zo voor één keer een „gemengd” muziekcorps. (Foto Visie)

Vergadering met de nieuwe Beschermheer Adr. van de Kamp. Van links naar rechts: A. van Drongelen, Peter Willems, bestuurslid Eijkemans, beschermheer Adr. van de Kamp, President Leo van Lieshout sjr.

gang. Binnen 10 jaar zit men in de ereafdeling van de Kon. Federatie van Harmonieën met een eerste prijs met lof, en na nog eens 9 jaar heeft men op één stap na de absolute top bereikt. Bekwame leiders dien men nu kon aantrekken als J. van de Peet en H. Klerks, hebben hier het hunne toe bijgedragen. We hoeven daarover niet uit te weiden, want ieder weet beter dan ik kan zeggen, wat dit gekost heeft aan leden en directie, en welk een eensgezindheid, geestdrift en kundigheid daarvoor - vereist was.

Ondertussen werden ook weer contacten gelegd met een waardige opvolger van de oude Liedertafel, het Roois gemengd Koor. Het zijn beide gezelschappen geworden die de naam van de gemeente op muzikaal gebied hoog houden, maar daarbij - en laten we hopen dat dit zo blijft - ook hun specifieke taak in de gemeenschap niet verwaarlozen, een taak die men vroeger eens omschreef als:

1864 NOS JUNGIT APOLLO 1964

100 JAAR

BEZOECT DE

MUZIEKFEESTEN

in de tent op het terrein : Kasteelpark „Henkeshage”

ZATERDAG 4 JULI

Muziekconcours

ZONDAG 5 JULI

ouder. ausp. der Kon. Nederl. Federatie - Entree 1.50

ZATERDAG 11 JULI

Gala-avondconcert

ZONDAG 12 JULI

Festival

AVONDCONCERTEN

OP 4 JULI DOOR :

Kon. Stadsharmonie PHILEUTONIA, Helmond (Vaandelaafd.)

OP 5 JULI DOOR :

Kon. Harmonie Sfr. CECILIA, Schijndel (Vaandelaafd.)

OP 11 JULI DOOR :

Fanfare NOS JUNGIT APOLLO, Sint-Oedenrode en Harmonie VOLT, Tilburg (beiden Vaandelaafd.)

Aanvang telkens om HALF

NEGEN

Alle avondconcerten VRIJ ENTREE!

ZONDAG 12 JULI

Grote Tamboer-show

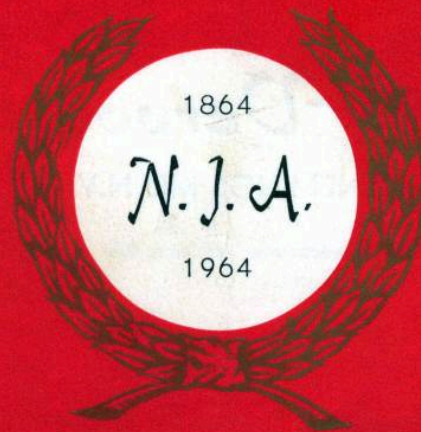
door DE TABOERIJNEN, Eindhoven en Jachthoorn corps DE EENDRACHT, Best

ENTREE 1.00 - AANVANG 8 UUR

"Gezelligheid en vrolijkheid te brengen in de gemeente".
In 1964 werd het honderdjarig bestaan der fanfare gedurende twee weekends daverend gevierd. Dit gebeurde o. a. rond kasteel Henkenshage, want de markt en de kiosk die vroeger sfeer gaven aan zo'n festival, bleven verlaten, daar de moderne tijd bezit genomen had van dit vroeger zo romantisch stukje Rooi.

Om in stijl te blijven sluiten we dit overzicht met een opmerking die ik onlangs hoorde: " 't is toch nie meer de hermenie van vruger, zo gaon tegenwoordig nao 'n uitvoering gewoon te voet met hun instrument onder d'n erem naor huis".

GEDENKBOEK UITGEGEVEN DOOR DE FANFARE "NOS JUNGIT APOLLO" BIJ GELEGENHEID VAN HET 100. JARIG BESTAAN

MUZIEKFEESTEN

100 jaar

FANFARE

Nos Jungit Apollo

SINT- OEDENRODE